

SÚŤAŽNÁ PREHLIADKA KNIŽNÍČNÝCH PODUJATÍ PRE DETI A MLÁDEŽ. 6. ROČNÍK

Bratislava, 23. – 24. 9. 2013

Organizátor: Slovenská národná knižnica
v Martine

Partner: Knižnica Bratislava – Nové Mesto

Súťažná prehliadka knižničných podujatí pre deti a mládež vznikla so zámerom vyhnúť sa teoretizovaniu o tom, ako má podujatie pre deti vyzeráť, vyhnúť sa debatám na seminároch o tom, aké podujatie kto, kedy a kde urobil, a to hlavne preto, lebo rozprávania neposkytovali a neposkytujú (v prípade, že knižnička nie je na sto percent úprimná) pravý a reálny obraz o tom, čo všetko sa na podujatí dialo. V rozprávaní sa dá krásne zamlčať, čo

nevyšlo (lebo len málokto dokáže priznať aj neúspech), rozprávanie zhutní priebeh podujatia na vetu: deti sa bavili a my tiež, ale už neporozpráva, ako sa deti bavili, či sa bavili všetky deti, či podujatie deti skutočne zaujalo, alebo si ho len odsedeli podobne ako niektoré vyučovacie hodiny v škole.

Keďže knižnica by mala byť miestom, kde sa čitatelia cítia naozaj dobre, mali by sme sa my, detské knižničky, vyhnúť podujatiam a aktivitám, ktoré deti nebavia. Nie preto, aby sme sa im zapáčili. Ale preto, aby na vlastnej koži zistili, čo všetko sa dá v knižnici robiť, ako rôznorodo a zaujímavo sa dá s knihami pracovať i zabávať a v konečnom dôsledku, aby po knihe napokon siahli.

Súťažná prehliadka sa stala už tradičným vzdelávacím podujatím detských knižničiek. Jej podstata tkvie v realizácii podujatí pre deti s deťmi pred živým knižničným publikom. Aj preto nie je pre knižničky ľahké prihlásiť sa. Lebo naozaj treba mať odvahu predviesť svoju prácu pred svojimi kolegyňami a pred porotou, ktorej úlohou je všímať silné i slabé stránky.

V tomto roku bol nosnou témou prehliadky humor v beletrii pre deti I. stupňa. S ťažkou témou sa súťažiaci (a jeden súťažiaci) popasovali po svojom. Niektorí vzal z teoretickej stránky, niektorí z praktickej. Tak či tak, bavili sa aj deti aj knižničke publikum.

Do súťaže sa prihlásilo jedenásť podujatí. Vďaka skutočnosti, že prehliadka začala putovať, sa jej zúčastnilo mnoho „nových“ detských knižničiek, a to aj súťažne aj nesúťažne.

Prehliadku otvorili knižničky Elena Šimkaninová a Jaroslava Sanetriková z Podtatranskej knižnice v Poprade. V podujatí **Ako sme s Ťukťukom tukťukovali** (podľa knihy Petra Karpinského) predstavili deťom nielen knihu, ale aj seba ako šikovné a hravé knižničky. Najmä hostina chorôb s pomocou detí nemala chybu.

Súťažiaci knižničky

V druhom podujatí **Bola raz jedna trieda a v tej dnes varí Vendel Knedľa** predstavila Ala Javorková z Knižnice Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne seba ako Vendela Knedľa – kuchára, ktorý varí texty. Ala je známa vymýšľaním a realizovaním aj tých najneuveriteľnejších vecí. Nebolo to inak ani tentoraz. Deti kreslili rozprávkové varechy, tvorili piškótové sovy. Popri tom im Ala nezabudla ukázať a porozprávať o zábavných knihách, ktoré dvihnú náladu vtedy, keď to človek potrebuje.

Eva Janušová a Natália Malíková z Knižnice pre mládež mesta Košice ako školníčka Ašenga (nie je to preklep) a kohút Crescendo zamontovali do svojho podujatia **Ako sa školníčke Agneši (ne)podarilo ukradnúť prázdniny** aj dvoch ozajstných živých školníkov. Tajfúnová Evka ukázala, že má k deťom veľmi bezprostredný vzťah a Natálka ako kohút raper tiež nemala chybu.

Albert? Emil? Horši ako čerti!!! alebo Chlapčenské čertovinky?! to je názov podujatia, ktoré predviedli Helena Dodočková a Kristína Karabinošová z Krajskej knižnice Karola Kmetka v Nitre. Veľmi zaujímavý úvod o úsmevoch zaujal deti hneď na začiatku a ich pozornosť bola chytaná do pasce počas celej akcie.

Božena Blaháčová a Silvia Kupcová – deckárky z Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi sa rozhodli spropagovať v Bratislave knihu svojej regionálnej autorky Lenky Gahérovej **Tridé z 3.D**. S deťmi sa na trojicu kamarátov aj zahráli a všetkým ukázali, že napríklad zoznámiť sa dá aj prostredníctvom ulíc.

Posledné podujatie prvého dňa v popoludňajších hodinách prebralo aj tých najunavenejších divákov. **Kvak a Čfup sú ka-**

maráti (kniha Arnolda Lobela) v podaní Vierky Némethovej a pozor! prvého súťažiaceho deckára Mikuláša Baňáka z Miestnej knižnice Bratislava - Petržalka stopercentne zaujali deti, divákov aj porotu.

Dobрым zvykom prehliadky bývajú popoludní odborné tvorivé dielne a prednášky určené špeciálne deťským knihovníkom. Nebolo tomu inak ani tentoraz. Prednášku o veselých knihách z vlastnej produkcie zorganizovalo vydavateľstvo Perfekt, ktoré zároveň obdarovalo všetkých súťažiacich knižnými darmi. Po prednáške nasledovala tvorivá dielňa Mgr. Jany Vozníkovej, riaditeľky Knižnice Bratislava – Nové Mesto, ktorá bola zároveň partnerom organizátora prehliadky, zameraná na komunikáciu a jej spôsoby v prípade konfliktov s čitateľmi. Na večer pani riaditeľka zabezpečila zaujímavý program v podobe prednášky a besedy s matematikou a astrologičkou prom. mat. Katarínou Čemickou, CSC.

Druhý súťažný deň odštartovala Vlasta Kollárová z Tekovskej knižnice v Leviciach s podujatím **Kvadakum hadakum alebo knižka za všetky drobné**, ktoré vyrazilo takmer všetkým dych. Profesionálne podujatie s perfektnou prípravou a krásnym predstavením vtipných kníh od Štefana Moravčíka spôsobilo, že porotkyňa, pani Elena Hlivová, vyhlásila, že by našu Vlastu okamžite vzala za učiteľku.

O tom, že **Čítanie je zábava** sa snažili prvákov presvedčiť Ľubica Adámková a Petra Motyčková z Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne. Neuveriteľne láskavý spôsob komunikácie s deťmi, zapadnutie medzi nich, pútavé čítanie aj malé odmeny, ktoré deťom rozžiarili oči, určite

zapríčiňujú to, že do trenčianskej knižnice chodia deti radi a vôbec nie nasilu.

Elena Kladná z Hornozemplínskej knižnice vo Vranove nad Topľou sa zaľúbila do knihy **Analfabeta Negramotná** od Jána Uličianskeho. A to ešte netušila, že sa do tej istej knihy zaľúbili aj iní čitatelia z celého Slovenska. Elenin hlasový prejav veľmi oceňovala aj porota.

V podujatí **Neznášam, keď ma hladkajú po hlave** podľa rovnomennej knihy Marty Hlušíkovej knižničky Lucia Kloknerová a Tatiana Gáplovská z Miestnej knižnice Bratislava Petržalka učili deti, čo je to asertivita. Dievčatá sa museli naozaj snažiť, pretože si vybrali ťažkú tému.

Na posledné podujatie prišlo 2x toľko deťmi, ako bolo plánované. Záujem veľmi potešil, ale zároveň dosť sťažil prácu Ivete Weissovej a Ivane Gelienovej z Verejnej knižnice Mikuláša Kováča v Banskej Bystrici. Ich podujatie **Zverinec na siedmom poschodí alebo Ako chutí mlieko** (podľa knižky Petra Gajdošíka Zverinec na siedmom poschodí) deti zaujalo, pobavilo i roztáľalo. Podstatné bolo zistenie, že väčšina deťmi mlieko ľúbi a aj pije, a že knižku po podujatí chcelo čítať naozaj veľmi veľa deťmi.

Porota mala náročnú úlohu. Hodnotila celkový priebeh podujatia, prácu s knihou (knihami), komunikáciu s deťmi, prípravu i náročnosť prevedenia. Napokon rozhodla takto:

Hlavnú cenu získalo podujatie KVAK A ČEUP SÚ KAMARÁTI (Viera Némethová a Mikuláš Baňák, Miestna knižnica Petržalka)

1. miesto: **Ako sme s Ťukťukom ťukťukovali** (Elena Šimkaninová a Ja-

roslava Sanetriková, Podtatranská knižnica v Poprade)

2. miesto: **Zverinec na siedmom poschodí alebo Ako chutí mlieko** (Iveta Weissová a Ivana Gelienová, Verejná knižnica Mikuláša Kováča v Banskej Bystrici)

3. miesto: **Kvadakum hadakum alebo Knižka za všetky drobné** (Vlasta Kollárová, Tekovská knižnica v Leviciach)

Vidieť podujatia naživo znamená pre knižničky a knihovníkov pracujúcich s deťmi dozvedieť sa o metódach práce, nechať sa inšpirovať zaujímavými a netradičnými nápadmi a hlavne zistiť to, čo je veľmi dôležité: dobré podujatie musí zaujať deti, ale zároveň musí baviť aj nás, knihovníkov. Inak iskra medzi nami a deťmi nepreskočí a podujatie sa minie účinkom.

Súťažná prehliadka už medzičasom presiahla hranice Slovenska. Nápad sa uchy-

til aj v Českej republike, kde sa toho roku konal nielen 3. ročník súťažnej prehliadky zvanej OKnA (O knihovníckých aktivitách), ale zároveň aj 1. ročník Medzinárodnej prehliadky vo Vsetíne, ktorý bol a bude nesúťažný, pretože ponúkol prehliadku najlepších podujatí zo Slovenska i Česka z minulých rokov. Zúčastnení knihovníci tak videli mix rôznorodých, ale všetko úžasných podujatí na rôzne témy a pre rôzne vekové kategórie. V česko-slovenských a slovensko-českých plánoch je smelý nápad, aby sa medzinárodná prehliadka konala raz za čas striedavo v Čechách a na Slovensku, aby podujatia, ktoré získajú hlavné ceny a 1. miesta nezapadli prachom, ale aby boli dostupné ešte raz všetkým záujemcom. Pretože kvalitných inšpirácií nie je nikdy dosť.

Mgr. Gabriela Futová, SNK Martin
gabriela.futova@gmail.com

V KOŠICIACH SA OTVÁRALA KNIŽNICA AJ MÚZEUM DETSKEJ KNIHY

Nová knižnica bola slávnostne otvorená 24. októbra 2013 a stala sa tak jednou z 24 pobočiek Knižnice pre mládež mesta Košice, ktorá vznikla roku 1955 oddelením detského oddelenia Krajskej ľudovej knižnice (dnešná Verejná knižnica Jána Bocatia) v Košiciach. Nachádza sa v rozľahlom areáli Kasární/Kulturpark, ktorý je zložený z troch hlavných budov a tiež z niekoľkých menších tvorivo-prezentačných a funkčných objektov. Samotná knižnica sa vyznačuje veľkým a otvoreným priestorom, ktorého interiér korešponduje s požiadavkami klade-nými na modernú novodobú knižnicu bezbariérový prístup nevynímajúc. Zariadenie

tvoria po obvode rozmiestnené mobilné sektorové regály poskytujúce možnosť rýchlej zmeny dispozície interiéru a tiež priehľadné hranoly určené pre výstavné exponáty. Vhodným prerozdelením plochy pomocou interiérových prvkov tu vznikli jednotlivé zóny oddychu – relaxačné s možnosťou čítania časopisov a hrania náučno-zábavných spoločenských hier, zelený kútik určený pre najmenších s interaktívnymi hračkami a lepoprelami a tiež zóna pre individuálne štúdium. Detailné prepracovanie drobných interiérových doplnkov či piktogramov v zelenom prevedení určite umocní čitateľom dobrý pocit z pobytu v týchto priestoroch.